

Muinasjutust ja selle tähendusest lapse elus

Nagu kevade sümboliks on kannikesed ja nurmenukud, on lapsepõlve sümboliks muinasjutud. Olgu need emade-vanaemade poolt ette loetud, hiljem ise paksudest värviküllastest raamatutest loetud või jutustajana kuulnud. Laps läbib inimkonna tuhandete aastate pikkuse arengu ning läheneb meie ajale alles puberteedieas, eitades (17-19 sajandi tsivilisatsiooni moel) kõike enne kindla ja pühana näinut.

Muinaslood on omalaadne jäänus endistest inimestele omastest hingevoimetest, pilditeadvusest, mis praegugi alateadvusena paljudes inimestes elab. Samas on nad ka omalaadne eelpost, eelmäng uuesti, nüüd juba kaasaegse teadvuse, üliteadvuse pinnal kujunevale pildikogemusele, -elamusele.

Muinaslugu - see on inimhinge enesevõõrandumise eitamine, igavese lapsepõlve taasavastamine. Omamoodi muusikalise struktuuriga on nad kui laul hinge igavesest noorusest ja püüdlusest.

Muinaslugude pildid, sümbolid võivad erinevates kontekstides omada erinevat tähendust, kujutada erinevaid asju.

Laps ühendab end üsna loomulikult muinasloo seesmise tähendusega, tunneb intiimset suhet loo kujunditekeelega. Need kujundid on last kujundavatele jõududele toiduks, elueliksiiriks. Nii kui ühekülgset ja vitamiinivaeselt toidetud laps kahvatu ja kidur kehalt on, on muinaslugudeta kasvanud laps kahvatu ja kidur vaimult ja hingelt.

Algne tarkus, mis juttude maailmas peidus käib loomuliku, läbi elu kestva elutarkusena inimestega kaasas.

Kuldjuustega printsess on ikka vangis kõrges tornis ja peab läbima kannatuste ning vaesuse astme, et saada kord kuningannaks. Nii jõuab hingki tarkuseni läbi kannatuste.

Reisileasunud printsess kaotab oma tõlla ja rikkuse - kui teenijatüdruk sunnib teda enesega riided vahetama, ning peab hanetüdrukuna lossi tagahoovis elama... Nii pääseb sageli isiksuse madalam osa - argimõtlemine, võimule kui üllamat vaimu enam ei mõisteta...

Siiski rändab esiisade tarkus veel veres - nagu mälestused lapsepõlvestki - ja kui need mälestused tõusevad, saab hing targaks. Inimese tegusid juhib siis tarkus, mis pärit aastatuhandete tagant, ulatub kaugele üle ühe elu mõõtmel. Neis inimestes töötab algtarkus. See iidne "veremälu" on tänapäeval "peamälu" poolt tõrjutud. Algul segunesid suguharud, siis rahvad ja rassid.... Inimese individuaalsuse hinnaks on algtarkuse, vanade hingejõudude kadu.

Seegi tõdemus on muinasjuttudes kujutatud.

Rahva hing - lesknaine - saadab tütre kaugesse kuningriiki, mille kuningapojale ta on lubatud...

See on pilt üksikhinge vabanemisest rahva hingest, pikast teest läbi võõraste riikide.

Kui muistsetel aegadel koolitati pühasid mehi, teadjaid-tarku, siis kuulus selle koolituse juurde ka nõ. "kodutuse"-staadiumi läbimine.

Rahvaarstid...

Hobune - pea iga muinasjutu tegelane - oli germaanlaste ja teistegi rahvaste erilise austuse objekt, mõistmise, instinktiivsete jõudude võrdkuju. Valge, punane ja must hobune pole ainult Johannese Ilmutusraamatu ratsanike kandjad - nende sümboliseeritud vaimne tarkus, soovid ja ihad, maiselt materiaalne mõtlemine on muinasjuttude mõistmise üks kujundeid.

Hanetüdrukus saamine-olemine - see on Läänemaailma inimese tee tarkusele.

Põhjala loos on enamasti lauludena kirjas - siin lisandub pildile keele võimas mõju oma korduste, rütmide, alliteratsiooniga. See on omamoodi hinge ja maailma jõudude hingamise, rütmi ühendamine. Poeesia maagia saab võitu intellekti killustavast jõust.

Sage pilt ahjupanekust - ahi kui südame, südamejõudude võrdkuju. Et vaimu tarkuse kogemus saaks tegusaks, peab hing õppima laskuma südame sügavaimate sügavusteni. Süda õpib muutma inimese vaimu poolt saadud ülemeelelise tarkuse inimlikuks kogemuseks.

Sellist enese vaatlust, enese tajumist igikestva olendina võib näha pühima toiminguna.

Rätsep - teadmiste kokkutraageldaja. See on ikka enamasti lugu intellektist, mis asju lahti lõigub selgeksõpitud ja äraseletatud viisil ja siis pika jutu vältel need hoopis teisiti kokku

õmbleb. Muinasjutul on oma viis asju seada. Lihtsalt kirjeldatakse kedagi, kes ei osaka
muud teha kui kodusistudes mõõta ja analüüsida. Kuivetonud rätsep kääride, nõela ja
niidiga. Muinasjutu seisukohalt on tähtis kujutleda, kuidas see rätsep taevas end ülal peaks.
Jumalike müsteeriumide taustal võiks selline intellekt õige groteskne näida. "Rätsep taevas"
saab sellest üle huumoriga.